

TAMPERE.
FINLAND

Tampella

Tampereen ja Pirkanmaan EU-toimintamallin uudistaminen

Kaupunginhallitus 08.04.2024

Rantanen, Ojala, Keskinen

Taustaa

- Globaalit toimintaympäristön muutokset heijastelevat EU-politiikkaan, joka konkreettisesti näkyy esimerkiksi puolustus- ja teollisuuspolitiikan strategisina avauksina. Tampereen seudun ja Pirkanmaan intressit ovat sen myötä myös muuttuneet.
- Toisaalta EU-tason sääntelyllä on entistä moniulotteisempia vaikutuksia paikalliseen toimintaympäristöön, joka vaatii proaktiivista EU-vaikuttamista kumppanien ja valtion kanssa.
- Pirkanmaan hyvinvointialueen käynnistyminen on muuttanut EU-toiminnan toimijakenttää Pirkanmaalla.
- Kansainvälisyys korostuu nykyisten omistajien strategioissa entistä vahvemmin.
- Pirkanmaan edunvalvontaryhmän työskentely on tiivistynyt ja kehittynyt viimeisten vuosien aikana kansallisella tasolla strategisempaan suuntaan, ja EU-työskentelyn vahvempi kytkentä on tunnistettu tarpeelliseksi.

Nykyinen EU-toimisto

- Organisaatio: EU-yhteysjohtaja, erityisasiantuntija ja korkeakouluharjoittelija.
- Rahoittajat: Tampereen kaupunki, Tampereen kaupunkiseutu Business Tampereen rahoituksen kautta (65 000 e) ja Pirkanmaan liitto (65 000 e). Kokonaisbudjetti 335 000 e.
- Kotipesä: Tampereen kaupunki, Kilpailukyky ja innovaatiot -ryhmä.
- Pormestarin nimeämä ohjausryhmä, jossa pj Ilkka Sasi ja keskeisten kumppanien edustajat.

Yhteisen EU-toimintamallin kehittäminen

- Tiiviissä pirkanmaalaisessa yhteistyössä EU-tasolla on paljon etuja:
 - Strategisen tason edunvalvontakysymykset rakenne-, liikenne- ja TKI-politiikassa ovat yhteiset
 - Paljon yhteisiä tavoitteita myös osaamisen, hyvinvoinnin ja turvallisuuden sektoreilla
 - Pirkanmaalaisten toimijoiden yhteisenä missiona on hyödyntää EU:n rahoitusta ja verkostoja kasvun ja hyvinvoinnin edistämiseksi entistä paremmin. Kansainvälinen tunnettuus ja verkottuneisuus ovat avaintekijöitä alueen menestykselle.
- Jotta Tampere ja Pirkanmaa voi onnistua vaikuttamaan paremmin EU-tasolla, on vaikutettava Suomen EU-politiikkaan osana muuta kansallista edunvalvontaa.
- Tampereen kaupunki, Pirkanmaan liitto, Tampereen kaupunkiseutu, Tampereen yliopisto, Tampereen ammattikorkeakoulu ja Pirkanmaan hyvinvointialue teettivät selvityksen jatkotyön pohjaksi. Selvityksessä kerättiin organisaatioiden omia tavoitteita sekä näkemyksiä keskeisiltä sidosryhmiltä Pirkanmaan mahdollisuuksista ja kehitysnäkymistä EU-tason toiminnassa. Selvityksen toteutti Miltton keväällä 2023.

Selvityksen tuloksia

1. Omistajien ja heidän edustamiensa intressien laajuuteen nähden Pirkanmaan EU-organisaatio ja vaikuttamistoiminta on alimitoitettua eikä toimi optimaalisella tavalla. Toiminnan vaikuttavuuden lisäämiseksi resursseja on kohdennettava paremmin tai niitä on lisättävä.
2. Toimijoiden keskinäistä yhteistyötä ja tiedonkulkua tulee vahvistaa.
3. Omistajien piirissä EU-tuntemus vaihtelee suuresti ja omaa aktiivisuutta tulisi lisätä.
4. Suurelle osalle toimijoista EU-sääntelyn seuraaminen ja/tai siihen vaikuttaminen on tärkeää. Toimijat haluavat strategisempaa ja pitkäjänteisempää otetta edunvalvontaan ja vaikuttamiseen.
5. Kaikkien haastateltavien mielestä tärkeää on, että kunkin omistajatahon ylin johto on sitoutunut kehittämään EU- ja kv-toimintaa, ohjaamalla siihen resursseja ja panostamaan työhön myös itse.

Yhteenveto organisaatioiden yhteisistä tarpeista ja tavoitteista

- Toimijoiden yhteinen tavoite on kotiuttaa EU-rahoitusta tehokkaammin ja enemmän alueelle, niin julkiselle kuin yksityiselle sektorille.
- Hankeneuvontaa, kumppanuusverkostoja ja aktivointia tarvitaan edelleen.
- Yhteinen edunvalvonta on teemoiltaan laajaa, mutta yhteisiä strategisia kokonaisuuksia on tunnistettu:
 - TKI-politiikka ja rahoitusohjelmat, teollisuuspolitiikka
 - Saavutettavuus ja liikennepolitiikka
 - Kuntiin ulottuva sääntely
 - Hyvinvointi ja turvallisuus
- *Kaikki toimijat tunnistavat tarpeen vahvistaa kotipesässä EU-vaikuttamistyötä ja sen osaamista sekä pitkäjänteistä aktivoitumista rahoitushauissa.*

Tampereen ja Pirkanmaan EU-toimintamalli 2025-

- EU-toiminnan vahvistamiseksi hankitaan Business Tampereelta laajempi palvelukokonaisuus, joka täydentää omistajien vahvistuvia toimintoja. Brysselin toimiston operatiivinen toiminta on jatkossa Business Tampereen alaisuudessa, mutta edelleen saman Tampereen ja Pirkanmaan EU-toimiston brändin alla. Rahoittajina toimivat edelleen Tampereen kaupunki, Pirkanmaan liitto ja Tampereen kaupunkiseudun muut kunnat. Rahoitus pohjaa tullaan mahdollisesti laajentamaan hyvinvointialueen, kauppakamarin ja korkeakoulujen toimesta tulevana vuosina, erillisten neuvottelujen kautta.
- Brysselin toimiston rinnalla työskentelee Tampereella sijaitseva hybriditoimisto / liikkuva asiantuntijaverkosto TKI-asioissa sekä Pirkanmaan edunvalvontaryhmä edunvalvonnassa. Brysselin toiminta kiinnittyy näihin tiiviimmin osaksi päivittäistä työskentelyä.
- Yhteistyötä yritysten ja julkisten TKI-toimijoiden välillä vahvistetaan vaikuttavamman rahoituksen hankkimiseksi.
- Sekä EU-rahoituksen haussa että edunvalvonnassa vahvistetaan Tampereella tehtävää työtä niiden edistämiseksi. Tampereen kaupungin EU-toimintaa vahvistetaan.
- Edunvalvonnassa painottuu ennakoiva vaikuttamistyö kansallisen ja EU-tason vaikuttamisen tiiviimmässä yhteydessä.
- Uudessa mallissa vahvistetaan tulosohejausta palvelusopimuksella ja ohjausryhmätyöskentelyä uusimalla.

Uusi EU-toimintamalli

Tampereen kaupunki

Tampereen kaupunkiseudun
kunnat

Pirkanmaan liitto

Business Tampere

Tampereen kaupunki

EU-rahoitusaktivointi ja
kumppanuuspalvelut
yrityksille ja TKI-
konsortioille

Brysselin EU-
toimisto

TKI-
verkostotyö

EU-
edunvalvonta

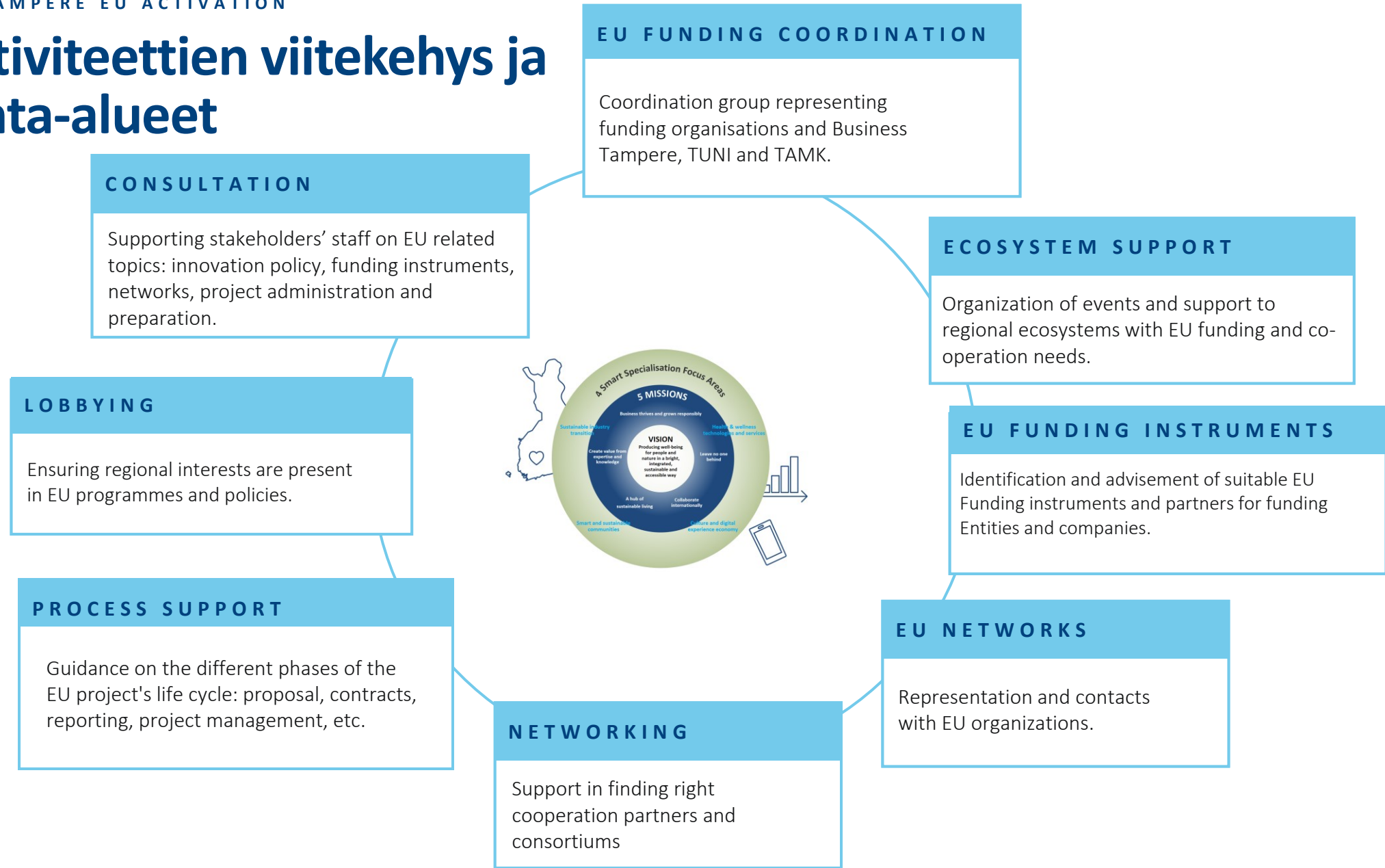
EU-verkostot

Kansalliset
sidosryhmät

**EU-edunvalvonnan,
kumppanuuksien kehittämisen ja
rahoitusaktivoinnin järjestäminen**

EU-aktiiviteettien viitekehys ja toiminta-alueet

Toimintamallin keskeiset periaatteet **TAMPERE.** FINLAND

1. Front-office Brysselissä: kumppanuus-, kontakti- ja edunvalvontapiste
2. Liikkuva asiantuntijaverkosto, joka tuntee kotipesän ja substanssia: julkisen sektorin kontaktit (Tampereen kaupunki ja seutu, Pirkanmaan liitto), yrityskontaktit (Business Tampere) ja TKI-konsortiot (TAU, VTT, TAMK jne.), elinkeinoelämän järjestöt (Kauppakamari) ja yritysten edustajat
3. Back-office Tampereella: A) Tampereen kaupungin isännöimä EU-tiimi, jossa ovat kotimaan EU-rahoitukseen vaikuttamisosaaminen ja julkisvetoisten EU-hankkeiden valmistelu ja B) Business Tampere, jossa on yritysconsortioiden rakentamisosaaminen, alueen yritysten tarpeiden tuntemus ja ymmärrys tulevista aloitteista sekä ohjelmista
4. Toiminnanohjaus: Palvelusopimus, joka sisältää selkeät tavoitteet, mittarit, raportoinnin ja läpinäkyvän rahoituksen. Lisäksi ohjausryhmä, joka edustaa rahoittajia ja tarvittaessa sitä voidaan täydentää esim. yritysedustajilla.
5. Palveluntuottajana toimii Business Tampere Oy, jonka tukipalvelut ovat käytettävissä: mm. EU-rahoitusasiantuntijat, projektiosaaminen ja CRM

Palvelusopimuksen sisältö ja rakenne

- Tampereen kaupunki, kaupunkiseudun kunnat ja Pirkanmaan liitto tekevät vuosittain palvelusopimuksen Business Tampere Oy:n kanssa EU-kokonaispalvelun tuottamisesta. Nykyistä sopimusrakennetta pyritään hyödyntämään siten, että Pirkanmaan liiton rahoitus kanavoituu Tampereen kaupungin kautta.
- Palvelusopimuksen rahoitus koostuu nykyisestä Tampereen kaupungin, Business Tampere Oy:n ja Pirkanmaan liiton kanavoimasta rahoituksesta. Pirkanmaan hyvinvointialue mahdollisesti tulee mukaan rahoittamaan toimintaa 25 vuoden alusta.
- Rahoitus esitetään osana Business Tampereen palvelusopimusta omana kokonaisuutenaan läpinäkyvyyden ja toiminnanohjauksen parantamiseksi.
- EU-palvelun ohjauksesta ja kehittämisestä palvelusopimuksen laadinnan ja seurannan kautta vastaa ohjausryhmä, johon rahoittajat nimeävät edustajansa.
- Palvelusopimus valmistellaan ja neuvotellaan syksyn 2024 aikana ja se astuu voimaan vuoden 2025 alussa.

Toteutus

- Brysselin toimistossa työskentelee pysyvästi johtaja, asiantuntija ja mahdollisia harjoittelijoita. Asiantuntijan tehtäväkenttään voisi kuulua erityisesti viestintä, kuntien tarvitsema kumppanuus- ja hankeneuvontatyö sekä edunvalvonta soveltuvin osin.
- Toimitilakustannuksiin pyritään hakemaan tehoa kumppanien kautta.
- Rahoittajapohjaa pyritään laajentamaan esimerkiksi korkeakoulujen ja hyvinvointialueen kanssa.

Kustannusarvio

Kulut:

- Vuokrakulut: tavoite 30 k€ (nyk. 50 k€)
- Palkkakulut: 330 k€
 - EU-johtaja
 - EU-rahoitusasiantuntija (Tampereella)
 - EU-edunvalvonta-asiantuntija
 - Korkeakouluharjoittelijat (à 6 kk)
- Matkakulut 40 k€
- Muut kulut 70 k€

- Yhteensä 470 k€

Tuotot:

- Tampereen kaupunki sisältäen Pirkanmaan liiton osuuden 265 k€
- Uudet kumppanit (esim. Pirha) 35 k€
- Kuntien rahoitus (BT) 70 k€
- Muu kohdentuva EU-aktivointi ja hankkeistus 100 k€

- Yhteensä 470 k€

